Ч. 101 (14.350). Львів, пятниця 8. травня 1936. Pocztowa opłata opłacona ryczałtem. Рік LVII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 504-060, 13.322.
Адреса для телеграм: „Діло". Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Чвертьрічно 15·00 „
Піврічно 30·00 „
Річно 60·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ:
В Америці 1 долар, франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 229-41. Друкарні: 229-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

ІТАЛІЯ ТА ЖЕНЕВА.

ПАРИЖ, 7. 5. Авас. Італія вишле представника на сесію Ради Ліги, що починається 11. ц. м., але він не могтиме вести ніяких переговорів відносно Абісинії. Сподіються, що на суботнішньому засіданні італ. парляменту проголосять анексію Абісинії.

ПІВДЕННА АФРИКА ДОМАГАЄТЬСЯ ДАЛЬШИХ САНКЦІЙ.

ЛЬОНДОН, 7. 5. ПАТ. У промові, виголошеній в парляменті, премієр Півд. Африки ген. Герцоґ висловився рішучо за продовжуванням санкцій, хочаб і цілими роками, тоді Італія їх не перенесе.

ІТАЛІЯ І НАЦІОНАЛ-СОЦІЯЛІСТИ.

ПАРИЖ, 7. 5. ПАТ. Передостанньої ночі французьке посольство боронилося скорострілами від грабіжників, убиваючи кількох з них; 50 аскарів з танками увільнили посольство з облоги. Підчас заворушень не зробували ніякої франц. обмеженої місії.

Після здобуття Адіс-Абеби.

КІНЕЦЬ ВОЄННИМ БЮЛЕТИНАМ.

РИМ, 7. 5. ПАТ. З огляду на те, що війна покінчилася, перестали видавати воєнні бюлетини.

ОБІЦЮЮТЬ ЛАД І БЕЗПЕКУ.

РИМ, 7. 5. ПАТ. Урядові круги запевнюють, що лад в Адіс Абебі привернуть негайно. Чужинці і закордонні посольства можуть рахувати на безпеку. Марш. Бадолїо поручив поліційну службу в абісинській столиці карабінерам, муніципальній поліції та відділам легких танків. Коло посольств Франції та Америки поставив сторожу. Франц. посол відіслав до Джібуті сотню, яку взяв був для охорони.

ҐРАТУЛЯЦІЇ.

РИМ, 7. 5. ПАТ. Альбанський премієр вислав до Мусоліні'я телеграму з ґратуляціями з нагоди занимання Адіс Абеби.

ІТАЛІЙЦІ ЗАЙМУТЬ ФРАНЦУСЬКУ ЗАЛІЗНИЦЮ?

ПАРИЖ, 7. 5. Авас. У закордоні розійшлися чутки, що італійські інжинірські війська пішли на стацію в Адіс Абебі, щоб офіційно перейняти залізницю Джібуті; тимчасом до Парижа дійшли вістки, що італійці заняли цю стацію зовсім звичайно, як предмет атаків банд. Можливо, що італ. командування домагатиметься від залізниці деяких послуг чи матеріялів, але перебрати моглоб її хіба на основі згоди франц. уряду та договору з франц. товариством, що є власником залізниці Адіс Абеба — Джібуті.

ЧИ ПОСОЛЬСТВА ЗАТРИМАЮТЬ РАДІОСТАЦІЇ?

РИМ, 7. 5. ПАТ. Півурядові круги думають, що питання радіостацій посольств у Адіс Абебі прийдеться розвязати у рамах нового правного стану.

НЕҐУС МИНУВ СУЕЗ.

СУЕЗ, 7. 5. ПАТ. В год. 6. рано причалив тут корабель з неґусом та його рідньою і почотом; негайно віхав до каналу.

НЕҐУС ІДЕ ДО ТУРЕЧЧИНИ?

АНКАРА, 7. 5. ПАТ. Розійшлися чутки, немов би неґус задумував поселитися у Туреччині. Абіс. посольство не може дати в цій справі інформацій, бо від кількох днів не має звязку з Абісинією.

Абісинська справа перед британським парляментарним форум.

ЛЬОНДОН, 7. 5. ПАТ. В Палаті Громад велася вчора дискусія про закордонну політику Великої Британії, у звязку з недавніми подіями в Абісинії.

Перший лейбурист Дельтон зголосив внесок зменшити кредити на міністерство закордонних справ, атакуючи уряд, сказав: Відчуваю сором через дотеперішню політику уряду у відношенні до Абісинії. Уряд Вел. Британії несе відповідальність за італ.-абісинську війну. Він не виповнив зобовязань, що плинуть з пакту Ліги. Тепер не треба признавати перемоги Італії, санкцій не слід касувати; сумління демократії з тим не погодиться. Треба рятувати систему збірної безпеки. Крім того ми бажали би почути вияснення про переговори з Німеччиною та про зміст квестіонаря; були чутки, що ЧСР й Австрія загрожені Німеччиною.

Відповідаючи, мін. Іден признав, що положення є важке й повне розчарувань; санкції слабо діяли. Тільки замкнення Суезького каналу могло змусити Італію капітулювати, але ця санкція наразилаб була Англію на війну. Опозиція буцімто бажає підпомогти Союз Народів збройною силою; в дійсності робить це тільки словами й погрозами. Паперовим кораблем Суезького каналу не можна замкнути. Уряд В. Британії не налягав на військові санкції, тільки з призирства до війни, а не затривожений їхнім остаточним вислідом. Однозгідної ухвали Ліги Націй, щоб замкнути Суезький канал не було. Треба погодитися з фактами і ствердити невдачу Ліги Націй та наше розчарування. Але коли успіх спільний то й невдача буває спільна. Лізі Націй завдано удар, з тим треба рахуватися й витягнути з того консеквенції. Лігу Націй необхідно треба втримати, але з науки останніх 7 місяців треба витягнути дбайливо вноски, треба почати в тій цілі наради з домініями. Ліґа Націй не могла спинити війни, але всеж таки утруднила її. Уряд далі буде триматися пакту Ліґи Націй, бо уважає, що й надалі кожна акція мусить бути збірна. Тепер англійці мусять виявити як найбільше єдности.

Консерватист Чемберлен висловився проти санкцій. Утримати їх надалі — це булоб небезпечна та ялова політика; санкції це риск. Абісинії не врятуємо вже ніякими санкціями, тимчасом грозить небезпека над Реном. Годі вимагати від Англії, щоб анґажувалася в абісинській справі, занедбуючи справи в Европі. Також і другий консерватист, Амері, виступив проти санкцій.

СПРАВА КВЕСТІОНАРЯ.

На другий запит Дельтона відповів Іден, що квестіонар до Німеччини спрямовує брит. уряд виключно від себе, не предкладаючи його іншим заінтересованим урядам. З огляду на загальні зброєння В. Британія могтиме сповнити свої завдання лише, коли сама матиме досить сильні збройні сили.

ЩО ЧУВАТИ з Всеукраїнським Національним Конґресом?

Львів, 7. травня 1936.

Коли згадувати ті події і ті ідеї, які в останньому десятиліттї сколихнули буквально всім українським національним колективом, без ріжниці кордонів та внутрішнього соціяльно-політичного організаційного поділу, то здається нам, що були за той час три такі події: трагічна смерть Симона Петлюри 25. травня 1926, „пацифікація" у Східній Галичині осінню 1930 року та голод на Совітській Україні у 1932-33 рр. Українське громадянство на всіх своїх етнографічних територіях і вся у широкому світі розпорошена українська еміграція реагувала на ті три події стихійно, з глибини душі й переконання та одностайно, забуваючи про всі хатні чвари. Здається, що за ввесь період від часу катастрофи, що постигла будівництво рідної державности, ніякі інші події так яскраво не проявили гону до обєднання, ніякі інші події не викликали такої виразної реакції у формі манифестацій спільноти всеукраїнського духа, — дарма, що політична дійсність на ріжних частинах національної території не дозволяла маніфестувати ту спільноту в однакових розмірах. І здається нам, що була за ввесь той час одна ідея, яка всім національним колективом сколихнула однаково сильно, з тією ріжницею, що сколихнула радісно а не тривожно, викликуючи таке почуття пільги, як завжди в обличчі справді позитивного й творчого почину. Це була ідея Всеукраїнського Національного Конгресу.

Редакції українських часописів з цього боку ...нського кордону, у першу чергу Редакція „Діла", яке вело провід у кампанії у користь цієї ідеї, були засипувані статтями й листами на цю тему. Тямимо всі палкі дискусії, що велись однаково на сторінках преси як і на терені всіх суспільно-політичних організацій. Навіть ті організовані групи українського громадянства у краю чи на еміграції, які з ріжних вужчих тактичних оглядів ставились до справи Всеукраїнського Національного Конгресу стримано, критично а те й несхоче, — підходили до цієї справи поважно, рахуючись з натиском прилюдної опінії, яка беззастережно висловилась у користь самої думки про такий конгрес, бачучи в цій думці вияв здорового гону до обєднання та до пошуканки за округлим столом — шляхів виходу зі страхітливої ситуації. І позитивну вартість цієї думки для всеукраїнської справи — підкреслювало неґативне становище всіх тих неукраїнських чинників, яким скріплення ваги української проблеми та організованої сили українства було або не на руку або просто явищем загрозливим. Пригадаймо тільки лють та крайню поденервованість всієї російської преси й усіх інспірованих большевиками газет у широкому світі, де Всеукраїнський Національний Конгрес був згори характеризований як політична протимосковська і протибольшевицька імпреза, ще заки взагалі ідея Конгресу ввійшла у стадію реалізації.

Від близько року справа Всеукраїнського Національного Конгресу поитихла, а то й неначе

зовсім зійшла з черги дня. Тимчасом його ідея не перестала бути завжди живою, позитивною, творчою, так, як не може втратити своєї позитивної вартости гін до організованости та до маніфестації національної спільноти. Коли краєві, місцеві турботи будня відсунули може на задній плян цю велику справу, зосереджуючи всю без решти увагу на справах малих і цілком маленьких, то проте ця велика справа не загинула. Наскільки вона завжди ще живе в українських умах і серцях, вказує на це яскраво один несподіваний відгук з останніх днів. Володимир Винниченко, колишній перший голова уряду відродженої української держави та перший голова Директорії УНР, надіслав за посередництвом одного діяча у чеській Празі до редакцій усіх українських часописів обширну статтю, в якій не тільки підтримує беззастережно ідею Всеукраїнського Національного Конгресу, але й вдається у мериторичну дискусію над його організацією та метою, обстоюючи тезу про якнайширшу плятформу такого зїзду. Одночасно бе на тривогу, вказуючи на величезний зріст ворожих українському народові чужинецьких націоналізмів, проти яких треба мобілізувати одностайний всеукраїнський фронт. Найбільш характеристичне у даному випадку те, що у тій надісланій статті говориться що „усе більшої сили набірає панування московського націоналізму“ та що „від монархістів до комуністів тепер іде по всьому світі гарячкова організація московського единого фронту“. Найцікавіше в цьому, що такі слова каже — Володимир Винниченко, що більше, що Вол. Винниченко виступає проти засади заступництва на Конгресі лише демократичних та соціялістичних і самостійницьких течій, ставлючи від себе вимогу, що на Конгресі не повинно бути „ніяких умов, ніяких обмежень, крім одної: бути українцем...“

Володимир Винниченко надто відомий із своїх ідеольогічних скоків, щоб оцей останній скок вважати вже обовязково — останнім. Поминаючи вже хиткість того діяча підчас його перебування на провідних державних становищах, особливо винницький період 1919 року, мали ми чейже й період видавання „Нової Доби“ у Відні і після втечі з совітського раю „Лист до робітників всього світу“ і потім знову замирення з совітським урядом та ладом і навіть розмірно недавно, бо несповна два роки тому, отже вже після жахливої голодової катастрофи, — брошуру, яка на запит „куди дорога“ вказувала українцям единоспасенну дорогу — знову таки до того комуністичного устрою, репрезентованого тепер „союзом“ „самостійних“ Совітських Републик. І тому до тривкости поглядів Володимира Винниченка треба, як кажемо, ставитись дуже обережно. А проте це не змінює факту, що Володимир Винниченко, найчільніший з усіх живучих українських письменників і людина свого прізвища, саме тепер звертає увагу на смертельну загрозу для українського народу від „поневолення, визиску й насили“ і каже, що единий засіб оборони це „якнайширше, якнайповніше обеднання всіх сил цього (українського) організму для самозахисту“. І це безумовно знаменна річ, що саме Володимир Винниченко, слідкуючи з далекої чужини за розвитком подій на українських землях, дійшов до висновку, що треба бити на тривогу: перед усіми ворожими націоналізмами, між ними у першу чергу перед московським. „Коли в американських пампасах бувають пожежі й усі тварини тікають, рятуються від цієї спільної небезпеки, то ніхто нікого під цей час не гризе. Невжеж ми гірші за пампаських тварин?“...

Не вдаючись у розгляд, чи справді теза, порушена Винниченком про потребу такої необмеженої найширшої плятформи Всеукраїнського Національного Конгресу путня, чи вона можлива для практичної реалізації і чи справді не занадто ідеалізує він своїх земляків, сподіючися викресати у них той інстинкт самозбереження, що його мають звірята в американських преріях, — то проте не маємо ніякого сумніву щодо одного: що ситуація ніде на ніякому клаптику українських земель не покращала настільки, щоб відпала потреба консолідації національних сил. Не будучи романтиками, здаємо собі знаменито справу з усіх труднощів такої імпрези, як Всеукраїнський Національний Конгрес, і здаємо собі справу, що його практична вартість обмежена передусім та чи не одиноко до моральної площини. А проте здаємо собі однаково добре справу, що мало коли так, як тепер, потрібна українському національному колективові інекція морального піднесення та мало коли, так як тепер, потрібна назовні маніфестація української едности й популяризація великої української проблеми, яка в очах декого щораз більше сходить до рівня „внутрішніх“ справ, що „не роблять клопоту“. Пригадка великої української справи, яка так довго робитиме клопіт, аж поки не буде розвязувана на едино правильній площині заспокоювання слушних національних вимог, пригадка цієї справи всім, кого тільки ця справа торкається, ніколи українській справі не пошкодить.

І ціла безліч аргументів промовляє за тим, що ідея Всеукраїнського Національного Конгресу далі має свою вартість. І навпаки: не бачимо ні одного аргументу, який казав би, що Всеукраїнський Національний Конгрес, як засіб самооборони, як спосіб консолідації, як засіб маніфестації українських національних сил — непотрібний. **Ік.**

Кінець Абисинії і можливі наслідки цього для Европи.

Поразка Абісинії, позбавленої літаків і модерної зброї, була неминуча, але всеж вона прийшла для багатьох досить несподівано. Спеціяльно в Англії чекали, що спротив негуса триватиме значно довше. Замало уваги звертали на тактику італійського військового проводу, яка полягала у значній мірі в тому, щоб організувати повстання підбитих племен проти абісинського центру державви. Щоб зрозуміти раптову катастрофу Абісинії, не можна забувати, що вона була типовою державою національностей, в якій панівна нація творила ледви одну третину цілої держави. Негус мусів залишити решткн свого війська й батьківщину, бо при дальшому відступі йому загрожувала небезпека опинитися в руках ворожих племен, що загрожували йому не лише полоном, а й смертю. Кінець Абісинії є типовим кінцем держави, де одна нація поневолювала інші. Її етнічні і релігійні противенства вясовують у деякій мірі ту обставину, що італійці здобули в значно коротшім часі Абісинію, де умовини війни для них були без порівнання тяжчі, ніж для французів у Мароко.

Поразка Абісинії є разом з тим і поразкою політики санкцій та Ліги Націй, що цією політикою кермувала. Вісти про втечу негуса викликали в Женеві незвичайне замішення і безпорадність. Статути Ліги Націй передбачують найріжнороднійші можливости, але вони властиво не передбачують випадку, коли одна зі сторін у спірній справі просто зникає. А при абсолютистичнім ладі Абісинії по виїзді голови держави заступити країну властиво нема кому. Більш ідеального рішення абісинської справи Італія собі й бажати не могла. Безмежна радість, що охопила цілу країну від Альп до Сицилії, зрозуміла. Остільки зрозуміла, що при таких обставинах Мусоліні відмовляється рішуче вести якісь переговори і чекає автоматичного припинення санкцій.

о. О. ПРИСТАЙ. 17

В АМЕРИКАНСЬКОМУ ВАВИЛОНІ.

7. ЗАКАРПАТСЬКІ РУСИНИ ТА ІХНІ ДУШПАСТИРІ.

Містечко Мек Аду, положене у вугляній околиці, мало приблизно 2.000 мешканців ріжної національности. Між ними були також словаки, поляки та й наші мадярські (закарпатські) русини й галицькі лемки. Згодом примандрували подоляки. З ними мали правдивий хрест божий побожні лемки й закарпатці, що непохитно обстоювали свою віру й прадідівську церкву. Подоляки, під впливом радикально-соціялістичної агітації, були недовірками. Тому були сутички з ними; одного разу лемки мали навіть викинути одного подільського радикала з церкви підчас Служби Божої. Мовляв, як він не вірить у Бога, то для нього нема місця в церкві! Зрештою в Мек Аду було всього кількох подільських безбожників. Гірше стояла справа в інших місцевостях, особливо по великих містах.

У Мек Аду було кілька церков, а саме: наша греко-католицька, галицько-кацапська православна (чи пак цареславна), римо-католицька ірляндська, польська, словацька, мадярська й либонь баптистська або презвитеріянська. Стільки було тут і душпастирів. Славянські священики, себто поляк о. Гузік, словак о. Герман і я, жили у згоді й підтримували між собою товариське життя. До нас хотів прилучитися також мадярський священик, але що був занадто гордовитий, то й ніхто не зжився з ним.

Розуміється, була тут почта. Її провадив наш лемко, Андрій Шквір, що хоч сам був неписьменний, але вивчив свою дочку Анну й вона урядувала на почті. Він тільки був „фірмою“ і ручив своїм маєтком. Річ у тім, що в Америці було легко дістати якийнебудь уряд, навіть державний, але треба було дати поруку (кавцію) і головно мати рекомендацію кількох поважних, впливових і заможних місцевих громадян. Так наш земляк А. Шквір, хоч і неграмотний, але чесний, втоаропний, багатий і шанований, виробив собі концесію на почтовий уряд. В містечку був лікар, аптика й один поліцай, теж наш лемко, Стефан Поступак. Був тут і трамвай, що їздив між Мек Аду і Гезлетоном.

Опинившись в цім американськім містечку, де хоч і були земляки, всеж я почувався дуже осамітнений. Мені бракувало товариства своїх інтелігентних людей. Серед парохіян не було таких. Бо наприклад Анна Шквір, що покінчила навіть вищу школу, мала вже свій американський світогляд, досить чужий для інтелігента зі Старого Краю. Вона тільки знала, що належить до народу русинів греко-католицького обряду, а зі сестрами та братами розмовляла по англійськи. Лемківською говіркою говорила тільки з мамою, що хоч 20 років жила в Америці, не зуміла засвоїти собі англійської мови. Не було тут з ким ділитись думками про релігійні, національно-політичні й економічні справи.

У Гезлетоні, віддаленім більш як 20 кільометрів від Мек Аду, жив мадяроруський молодий священик о. Н. Мартяк[1]), що мав дружину, діти, якусь свою своячку й свояка-дяковчителя. До нього постановив я поїхати, спрагнений гутірки з рідними інтелігентними людьми.

Отець Н. Мартяк уважав себе за правдивого русина, а в кожному разі не за мадярона. Він і його рідня говорили до мене по українськи. Зате між собою теремкотіли рубаною мадярською мовою, не зважаючи на мене. Зївши курячу „поливку“, я встав від стола і вражений у своїх патріотичних почуваннях, хотів відїхати. Господарі збентежилися, думаючи, що з мене якийсь дикун або в моїй голові не всі дома. Я не скриваючи свого зворушення, заявив цілком отверто:

„Мені дуже прикро, що не можу з панством закінчити обіду, але панство розмовляють цілий час незрозумілою для мене мовою. І мені завжди здається, що панство говорять про мене“.

Господарі перепросили мене, оправдуючись, що це в них уже така звичка говорити по мадярськи.

В сусідстві не було нікого з нашої інтелігенції, окрім панства Мартяків, а їх товариство було тільки назвою українське і я почувався серед них пригноблений так, що не бував у них аж до самого мого відїзду з Мек Аду до Скрентону.

В 1920. чи 1921. році влаштували обидва адміністратори, галицький о. Понятишин й угроруський о. Г. Мартяк, спільну реколекцію для духовенства обох дієцезій. Вона відбувалася наприкінці серпня в Пітсбургу в німецькому манастирі оо. Францішканів. Підчас реколекцій були перерви для відпочинку й священики проходжувалися по коридорах манастиря або в саді, але не разом. Панотці з Галичини гуртувались окремо, а з мадяроруської Руси скупчувались у свої гуртки. Не було видно між ними ні спільноти національної, ні релігійно-обрядової. Одні говорили по українськи, другі, як новітні яничари, рубали по мадярськи. Були зовсім собі чужі. Щастя тільки, що німецькі ченці не розуміли по нашому, ні по мадярськи. **(Далі буде.)**

[1]) *Мій попередник на мекадунській парохії; його старший брат, о. Гавриїл Мартяк, був по смерті єпископа О. Ортинського адміністратором угроруської дієцезії в Америці.*

А разом з тим преса повідомляє, що найближчим завданням італійського уряду є привернути нормальні і сердечні відносини з Льондоном. Це змагання Італії зовсім зрозуміле: вона потребує тепер спокою і грошевих засобів для господарського використання своїх перемог в Абісинії. В який спосіб будуть забезпечені інтереси Англії біля озера Тана та вихід з Червоного Моря, покищо невідомо. У всякому разі через збільшення англійської фльоти та інших родів зброї.

Можна думати, що й у Льондоні існує щире бажання порозумітися можливо скоро з Італією. Смерть короля Єгипту повважно ускладнила політичне становище в краю. Партія єгипетських націоналістів, Вафд, здобула у виборах до парляменту 163 місця, всі інші партії разом лише 54 мандати. Дотеперішні англьо-єгипетські переговори, як відомо, не дали ніякого позитивного вислідку. Не менш бажане англьо-італійське порозуміння і з огляду на останні европейські події.

Виборча перемога большевицько-соціялістичного фронту у Франції викликала в Женеві без порівнання більше враження, ніж перемога Італії в Африці. Коли вістку про кінець африканської війни зустрінули з вдоволенням, то вислід французьких виборів викликав у колах Ліґи Націй справжню констернацію. Перемоги „народнього фронту" чекали, але ні в якім разі не чекали, що вона матиме такі розміри. Нема двох думок про те, що міністерство Блюма і ціла Франція є тепер воском у руках Москви.

З погляду тих, що уважають можливо скоре вирішення найсоважніших питань у міждержавних відносинах Европи пожаданим, отверте перебрання державної влади у Франції соціялістами без сумніву краще, ніж скрита большевицька акція при допомозі радикал-соціялістів та навіть деяких правих угрупувань. Успіхи соціялістів примушують Москву виступити в Парижі без маски. Кількакратне збільшення числа комуністів у французькім парляменті виразно показує Европі, куди прямує Франція і чим загрожує Европі франко-московський пакт.

Вислід недавніх виборів у Німеччині свідчить про скріплення національного соціялізму у звязку з обсадою Надренії, і разом з тим і про зріст соціяльного противенства між Німеччиною та Францією. Здобуття Абісинії скріпило фашизм в Італії і розвіяло остаточно всі московські надії на упадок Мусолінія. Перемога соціялістів у Франції поважно погіршує її політичне становище в Европі. Їм буде не легко порозумітися з Італією, проти якої вони недавно вели таку безоглядну санкціоністичну акцію під проводом Москви, а ще тяжче буде „соціялістичній" Франції порозумітися з Німеччиною. Англьо-французьких відносин Блюм також не поліпшить. А коли франко-німецьке порозуміння у справі Надренії буде неможливе, а Англії доведеться вибирати між Німеччиною та Францією, то соціялістична влада в Парижі сама по собі англійської прихильности до Франції в ніякім разі не збільшить.

Кінець Абісинії зробив московську перемогу в Парижі дуже невчасною. Вести „буржуазну" політику для „соціялістичного" уряду дуже тяжко, а большевицькі „реформи" у Франції можуть спричинити її ізоляцію в Европі.

М. Данько.

НЕВДАЧА КОНФЕРЕНЦІЙ МАЛОЇ І БАЛКАНСЬКОЇ АНТАНТИ.

БІЛГОРОД, 7. 5. ПАТ. Вчора пополудні, після закінчення конференції Балк. Антанти мін. Рушді Арас відчитав журналістам комунікат і просив ставити питання; вони не питали нічого. З лаконічного характеру комунікату та з обставин, що у ньому нема згадки про додатковий протокол до пакту вносять у пресових кругах, що конференція не повелася. Подібне думають і про конференцію Малої Антанти.

Б. МІНІСТРИ НА ЛАВІ ОБВИНУВАЧЕНИХ.

ТАЛИН, 7. 5. ПАТ. Вчора почався процес проти 154-ох змовників, що підготовлювали державний переворот. Між підсудними є м. ін. б. міністри війни і закорд. справ та б. шеф ген. штабу. Процес затягнеться кілька тижнів.

З ЕСПАНСЬКОЇ СТАТИСТИКИ.

МАДРИД, 7. 5. ПАТ. Правий посол Кальво Сотельо згадав у парляменті, що за **2 останні тижні в Еспанії було 38 страйків, 53 бомбові замахи і 99 нападів. За той час спалили 52 будинки (зокрема церкви), убили 47 осіб, ранили 216.**

Вистава памяток
Українських Січових Стрільців у Тернополі.

Заходом філії УКТОДІ в Тернополі відбудеться Вистава памяток УСС у Тернополі в льокалі Товариства „Українська Бесіда" при вул. Міцкевича ч. 3. (дім Українбанку) в часі *від 17. до 31. травня* чи пак до 7. червня ц. р. Святочне відкриття Вистави в неділю 17. травня в год. 12-ій. Українське Громадянство Поділля, зрошеного кровю наших Героїв і засіяного їхніми кістками, матиме змогу оглянути дорогоцінні памятки, збережені на спомин молодшим поколінням. Комітет вистави має надію, що Громадянство всіх подільських повітів засвідчить численною участю у Виставі свій пієтизм для світлої памяти наших героїв У. С. С.

Зокрема просить Комітет Вистави всіх бувших УСС і тих, що боролися в рядах УГА, щоб вони заохочували широкі селянські маси, в першу чергу молодь, відвідувати Виставу. Вступ на Виставу: для селян і молоді 25 сот. Вистава буде відкрита щоденно від год. 9-ої до 19-ої.

В льокалях Вистави перебуватимуть увесь час дижурні, що будуть пояснювати експонати відвідувачам. Крім цього можна буде набути при вступі на Виставу катальоґ експонатів по дуже приступній ціні.

Комітет Вистави.

Станиславівське воєвідство
і станиславівський повіт у світлі перепису з 1931 р.

(Продовження.)

VI.

Незвичайно актуальні є нині статистичні дані дотично скількости та величини всіх господарств у станиславівському повіті. Усіх господарств (хліборобських родинних гуртів) було в 1931. р. 23.573. В цьому загальному числі було аж 14.149 господарств (60.2 %!), яких величина була менша від двох гектарів землі. Середня земельна посілість (10—15 га) обіймала лише 110 господарств (0.4 %), велика (понад 50 га) лише 28 господарств.

Ці числа говорять самі за себе. Вони ілюструють загальну в Галичині складну аграрну проблему, що становить собою одно з найбільш загрозливих питань нинішнього дня. Роздрібнення та голод землі — це найбільша болячка українського хлібороба в станиславівському повіті.

Ось так представляється центральний повіт станиславівського воєвідства в світлі циферних даних перепису з 1931 року. Цікаво булоб приглянутися вже в більше загальних рисах іншим повітам станиславівського воєвідства та дістати в цей спосіб погляд на цілість демографічних відносин станиславівського воєвідства.

VII.

Пониже подана таблиця подає простір повітів станиславівського воєвідства, число населення, густоту населеня та розподіл населення по містах і селах.

З порівнання чисел поодиноких повітів бачимо, що найбільші простором — це три гірські повіти: Стрий, Долина і Надвірна. Знову ж розмірно малі простором — це повіти: Жидачів, Товмач, Городенка та Снятин. Щодо числа населення, то найбільше його має повіт Станиславів, найменше Снятин. Різко виступають серед повітів різниці в густоті населення, а саме найменшу густоту населення виказують гірські або переважно гірські повіти (Косів, Надвірна, Долина): 49 до 56.9 мешканців на 1 км². Зате підгірські повіти багаті в орну землю, а почва її — це родючі лесси та чорноземи. Як на повіти з виключно хліборобським характером — така густота населення (від 109 до 160 людей на 1 км²) є розмірно дуже велика. В деяких повітах вона поменшиться, коли в обчисленні не будемо брати під увагу великого скупчення населення в центральних містах повітів (Коломия, Станиславів). Така густота населення означає перенаселення рівнинних повітів станиславівського воєвідства, себто лихо, що в парі з роздрібненням та голодом землі несе за собою загострення аграрного питання.

ПОВІТИ	Простір в км²	Число населення	Густота насел.	Число населення центр. міста	Населення міських громад	Населення сільських гром.
Стрий	2045.8	162.631	74.0	30.682	7.524	114.616
Долина	2397.5	118.373	49.9	9.616	14.310	94.417
Надвірна	2472.4	140.702	56.9	8.716	10.547	121.439
Коломия	1298.4	176.000	135.0	33.788	6.843	135.369
Косів	1838.8	93.952	51.1	5.635	7.689	80.610
Снятин	566.6	78.025	137.7	10.915	6.412	60.698
Городенка	849.0	92.894	109.4	12.247	—	80.647
Товмач	933.6	116.028	124.3	6.836	11.953	97.239
Станиславів	1235.0	198.359	160.0	59.960	7.539	130.860
Калуш	1137.5	102.252	89.9	12.069	—	90.183
Жидачів	883.0	83.817	94.9	4.534	11.900	67.383
Рогатин	1147.0	127.252	[illegible]	7.513	8.065	111.674

Михайло Зварич.

(Продовження буде).

ХИТРО-МУДРО.

Хто хоче помогти Рідній Школі, нехай вимагає при закупі готівкою „провірних бльочків Р. Ш.

Наука релігії заборолом свободи.

„Таймс" приносить вістку про дебату, яка відбулася в університеті в Чатануга з нагоди 50-ліття його існування на тему „Релігія у вихованні". В ній брали участь представники жидівської, протестантської і католицької віри. Всі вони заступали погляд, що особиста свобода не те саме, що свобода держави чи нації. О. Гейра, як католик був того погляду, що проти зазіхань абсолютизму в якійнебудь формі, комуністичній чи фашистівській, єдина релігія є найсильнішим заборолом, бо вона домагається свободи для кожної душі зокрема.

Д-р Робер Мілікен, предсідник каліфорнійського інституту технольоґії, вказував на потребу поширення загальної освіти спопуляризуванням високих шкіл, на лад теперішніх вселюдних шкіл. Він теж висловив свій погляд, що демократична система тепер загрожена в цілому світі за винятком Франції, Скандинавії та англьо-саксонських країв. „А тому, що суспільність тепер більше скомплікована ніж давніше, вона потребує сильнішої гальми, ніж спонуки до активности. У війні лекше вести акцію ніж робити те, що треба робити. Тому в нормальних часах треба полишити ученим час до передумання ріжних систем і винайдення відповідних засобів на всякі недомагання. Тому, що живемо в краю, де ми всі є королями, всі ми обовязані думати або хоч знати, куди нам йти за порадою. Не той є ученим, хто все знає, а той, хто знає, де шукати за інформаціями та засобами виробити собі якусь опінію.

Франція на гострому закруті.

Хаос у краю і загострення міждержавних взаємин в Европі.

Це дійсно іронія долі, що Франція — клясична країна поголовних щадників, типових, ситих „рентієрів", які стрижуть купони ріжноманітних вартісних паперів, нагло почервоніла. Це дійсно парадокс, що саме Франція, яка ще недавно організувала хрестоносний похід проти большевиків, яка хотіла Европу відгородити колючим дротом від ненависних Совітів, не тільки ввела з парадою СССР до Ліги Націй та підписала з ним військовий союз, але й кидається в обійми свого червоного союзника, вибравши при останніх виборах аж 72-ох комуністичних послів. Правда — скаже хтось — французькі парляменти від 1924 р. мали постійну ліву більшість і тепер ця більшість є лише численніша. Нічого більше. Тому нема чого бити на тривогу. Зрештою яке нам діло, що французька лівиця зрадикалізувалася, що комуністи збільшили свій стан посідання майже восьмеро (в попередньому соймі мали ледви 11 мандатів!), що в Парижі й околиці з одного мандату зросли до 29-ох?! Чого нам клопотатись, що радикали Еріота, цього заприсяженого оборонця большевиків та кривавої совітської системи на Україні і взагалі на Сході Европи, матимуть у палаті послів лише 115 мандатів, замість 161, як у попередньому парляменті і що президент при найближчій кризі кабінету доручить створення уряду згідно з парляментарним звичаєм мабуть Леонові Блюмові, як провідникові найбільшої соціялістичної партії (145 мандатів!) у новому парляменті? Так, — цими питаннями нам нема чого журитися, якщо йде лише про те, чи до уряду у Франції прийдуть підмальовані на червоно радикальні соціялісти Еріота і Даладіє, чи червоні соціялісти Блюма. Нема теж чого бількатися, якщо французька лівиця переведе дійсно глибокі соціяльні реформи у господарсько-економічному житті Франції, як це заповідала при виборах. Це справа французів.

Зате нині нема вже двох думок щодо того, що останні французькі вибори матимуть величенський вплив на міжнародню політику та на новий міжнародній уклад сил, до якого напевно дійде в Европі саме тепер, після остаточної, а не хвилевої, перемоги Італії в Абісинії та після закріплення комуністичного хаосу в Еспанії — і подібного хаосу у Франції, якщо всі союзники з „народнього фронту" прийдуть з початком ц. р. до влади і схочуть „ущасливити" Францію соціялізацією банків та великого промислу. В кожному випадку вже сам вислід французьких виборів означає в першу чергу зміцнення військового союзу Франції з СССР і тимсамим збільшення впливу большевиків в Европі та дальшого зросту значіння комуністів у Франції, які при виборах зробили світлий інтерес саме завдяки ратифікації французько-большевицького союзу. Той союз давав при виборах неначе розгрішення саме тим спантеличеним французам, які вагалися між радикалами і комуністами. Ясно теж, що Москва не схоче легко зректися упривілеєного впливу через комуністів на французьку закордонну політику і тому французькі комуністи за всяку ціну будуть пхати своїх союзників з народнього фронту до захоплення влади, щоб за їх плечима спекти свою печеню.

Тому, що вказівки до своєї політики будуть комуністи діставати від московського Комінтерну, закордонна політика нового лівого уряду буде звернена не так до оборони інтересів Франції, як до загострення взаємин з ненависними їм фашистами, себто з Німеччиною та з Італією. Ось чому загострення взаємин в Европі нам не на руку так, як і хаос у Франції.

Доказом паніки, яка огорнула Францію по останніх виборах, є масовий відплив золота з Банку Франції (на 2 міліярди франків в останньому тижні!). Уряд Сарро рятує ситуацію старим випробованим способом, підвишкою дисконтової стопи до найвищого ступня, який колинебудь був у Франції, бо аж до 6 проц. А тимчасом про втечу золота рішає не висота дисконтової стопи, лише захитане довіря до внутрішніх політичних відносин у Франції. Це недовіря збільшують ще погрози провідників соціялістів і комуністів, що — пяні виборчою перемогою — заявляють, що після зміни уряду розправляться рішуче з французькими фінансовими китами, а втечу золота за кордон загальмують зміною статуту емісійного банку та його губернатора. Своїм виборцям обіцюють повну ліквідацію безробіття через започаткування публичних робіт на велику мірку.

Ясно теж, що правиця, яка всеж таки вийшла при теперішніх виборах оборонною рукою, консолідується і заповідає в новому парляменті леґальну, але рішучу опозицію. До того тактика полк. Де Ля Рока, спрямована на те, щоб розбити радикалів і виставити на вогненну пробу „народній фронт" при кермі державним кораблем, каже здогадуватися, що „Вогнений Хрест" буде старатись ескомптувати помилки соціялістів і комуністів, щоб у пригідному моменті завдати їм смертельний удар. А це означає громадянську війну у Франції.

РЕДІЯРД КІПЛІНҐ. 2)

Саїс панни Юґаль.

Він був молодий ще, спокійний мужчина, смаглявий, худий з чорними очима, до того дуже приємний товариш у хвилинах, коли не думав про щось інше. Була справжня приємність слухати його, коли говорив про цивілізацію тубільців, так як він це розумів.

Тубільці ненавиділи його, одначе боялися його.

Він знав їх занадто довго.

Коли панство Юґаль приїхали на станцію, Стріклєнд з надзвичайною повагою, що її вкладав в усе, що лише робив, залюбився в панні Юґаль; вона теж привязалася за якийсь час до нього, бо він був для неї нерозгаданою загадкою.

Стріклєнд звернувся до її батька, але пані Юґаль навіть слухати не хотіла про те, щоб свою дочку видати за найменш платного урядовця в цілій імперії. Старий Юґаль сказав дослівно, що постава Стріклєнда не подобається йому і тому він був би дуже задоволений, якби він більше не говорив і не листувався з його донькою.

— Добре! — відповів Стріклєнд, бо зовсім не думав робити зі своєї любови непотрібного тягару.

Відтак довго розмовляв про щось з панною Юґаль.

І більше не відчинив уст про цю справу.

У квітні Юґалі перебрались до Сімлю.

В липні Стріклєнд зажадав тримісячної відпустки для „пильних особистих справ". Замкнув свій дім, хоча ніодин тубілець не відважився би за всі скарби світа піднести руку на щось такого, що було власністю „Саґіба Естрекін" і вибрався у відвідини до одного із своїх друзів, до старого помічника в Тарн-Таран.

Там пропав за ним слід, аж до дня, коли якийсь саїс, стрінувши мене на почтовім возі в Сімля, вручив мені таку дивну записку:

„Старий Друже!

Будь так добрий і через того, що вручить тобі цю картку, передай для мене цигар, найкращої якости. Купуй у клюбі, бо там усе найсвіжіші. Як покажусь знову, тоді заплачу, бо тепер знаходжусь поза товариським світом.

Відданий Тобі

Е. Стріклєнд."

Я замовив дві пачки цигар і передав їх саїсові разом з поклонами для Стріклєнда.

Той саїс — то був ніхто інший, лише сам Стріклєнд, що служив тепер наймитом у старого Юґаля і доглядав коня-араба, що на нім їздила панна Юґаль. Бідний хлопчина переносив невимовні муки, не маючи змоги покурити добрих англійських цигар, а знав, що хоча я і пізнав його, то не зраджуся ні словом, аж до хвилини, коли все буде скінчене.

По якімсь часі панна Юґаль, що була предметом захоплення своєї служби, почала всюди, де тільки заходила, розказувати про свого зразкового саїса. Як то він що-ранку встає скоріше, ніж усі, щоб назбирати квітів і поставити на столі при її сніданку, як то він потрапить вичистити коня дослівно так само, як це роблять конюхи в Англії.

Опікун коня панни Юґаль був чарівний — захоплений. Делю — себто Стріклєнд — знаходив нагороду в гарних словах, що ними бавила його панна Юґаль, коли їздила верхи на прохід. Її батьки були теж захоплені, коли бачили, як вона з дурненької примхи, відмовляла собі дечого, щоб це дарувати молодому Стріклєндові. Вони розповідали, що мають добру доньку.

Стріклєнд розказував пізніше, що два місяці на цій службі були для нього найстрогішою внутрішньою дисципліною, яку він колинебудь перейшов.

Не згадуючи тої подробиці, що жінка одного з його товаришів-саїсів, залюбилася в ньому на смерть і хотіла отруїти його аршеніком, тому що він і чути не хотів про неї — він мусів ще постійно берегти свого супокою, коли лише панна Юґаль вибиралася верхом в якомусь товаристві на прогульку, а він, що залицявся до неї, мусів їхати ззаду, тримати в руках її одяг і не вимовити ні слова.

Він мусів зберегти холодну кров, коли під святинею „Бенмор" один поліцист заговорив до нього жаргоном, а особливо коли якийсь найкинув на нього підозріння, що він в Іссер Джод переводив бранку, або ще гірше, коли один молодий підданий короля назвав його свинею за те тільки, що він не досить скоро уступився йому з дороги.

Одначе цей спосіб життя мав свої добрі сторінки. Він позволяв йому студіювати з самого низу звичаї і злодійства саїсів; а їх було стільки, казав він, що як лише мав би змогу, то половину тубільного населення Пенджабу засудив би за це. Він став одним з найкращих грачів ослебу[1], що її знає кожний джемпаніс[2]), а також багато саїсів, які що вечора ждуть перед урядом чи театром на своїх панів.

Він навчився курити тютюн, що в три четвертинах складався з коровячого гною і користав з досвіду старого Джемадара, що був найстаршим поміж саїсами і мав серед них велику пошану.

Він бачив багато річей, що бавили його і давав слово, що ніколи не мав би такого ясного поняття, що це таке Сімля, колиб не був придивився їй з погляду саїсів. Казав теж, що колиб він рішився списати те все, що він бачив, то знайшлось би чимало таких місцевостей, де він не міг ручити за свою голову.

Історія, що її оповів нам Стріклєнд про свої переживання підчас дощевих ночей, коли до нього доходили звуки вальса, а він бачив світла в „Бенмор", коли ноги аж рвалися до танцю, а він, щоб не чути і не бачити нічого, закривав голову і вуха кінською дергою — є досить забавна.

(Докінчення буде).

[1]) Гра в кости.

[2]) Той, що носить лектику.

АНГЛІЯ ЗАЛИШАЄ ЗМАГАННЯ.

ЛЬОНДОН, 7. 5. ПАТ. Промови мін. Ідена та предс. кабінету вказувалиб, що **уряд зрезиґнував зі змагань з Італією за Абісинію та погодився з ситуацією.** Він найде підтримку від публ. опінії, яка у більшости противна санкціям. На зміну її настроїв вплинула утеча неґуса, грабежі в Адіс Абебі та вбивство команданта амб. Червоного Хреста абісинцями, за яких він ще недавно так наражувався. Безцільним уважають боронити дальше прав Абісинії як члена Ліги Націй.

Вину за невдачу скидають англійці на слабість Ліги та збірної безпеки, тому бажалиб її реформувати в порозумінні з домініями.

Як Італія домагатиметься відкликання послів з Адіс Абеби, Англія здається не буде тому противитися.

ПРИСУД ЗА СХОПЛЕННЯ ЯКОБА.

БАЗЕЛЬ, 7. 5. ПАТ. Ганса Веземана засуджено за схоплення Бертольда Якоба на німецьку територію на 1500 франків відшкодування для Якоба.

Страйки.

В Греції.

АТЕНИ, 7. 5. ПАТ. У північній Греції вибух страйк; він обняв 30.000 тютюневих робітників у Кавалі та Драмі і шевців та текстильних робітників. Боятьcя, щоб до страйку не прилучились і портові робітники. У Солуні дійшло до перепалки між страйкарями і поліцією.

В АРГЕНТИНІ.

БУЕНОС АЙРЕС, 7. 5. ПАТ. У виницях в Сан Рафаель робітники застрайкували; багатьох з них у сутичці поліція ранила.

В ПАЛЕСТИНІ.

ЄРУСАЛИМ, 7. 5. ПАТ. Арабський страйк триває; юрба обкинула камінням автобуси і поліцію.

І, ОЧЕВИДНО, В ЕСПАНІЇ.

МАДРИД, 7. 5. ПАТ. Персонал північної залізниці приступив учора до страйку, солідаризуючись з ген. страйком у Валлядалід. Соціялістичні й анархістичні проф. спілки у Кадізі хотіть і дальше страйкувати.

Страйк у Валлядолід покінчився тому, що на домагання робітників усунули начальника станиці.

ПЛЯНИ ФРАНЦУСЬКИХ КОМУНІСТІВ.

ПАРИЖ, 7. 5. ПАТ. Ґен. секретар франц. комуністичної партії подав журналістам ось які завдання, що їх думають комуністи здійснити після виборчої перемоги: прогресивний податок від великих маєтків, великі роботи, підвижка робітничих платень, охорона дітей, поміч великим родинам, боротьба зі спадком уродин, піднесення цін на земляні плоди, прослідження походження деяких маєтків. В уряді людового фронту комуністи не візьмуть участи, але дадуть повну підтримку соціялістам.

ПО ШИРОКОМУ СВІТІ.

Франція й Америка заключили торговельний договір.

37. міжнародня летунська конференція радить у Відні над справами освітлення летунських майданів, радієвої сиґналізації, мит і т. п.

Зміна адреси 1 зол. Можна присилати почтовими марками

Львів у поклоні Митроп. Кир Андреєві.

На закінчення ювилею 70-ліття ВПреосв. Митрополита Кир Андрея в неділю 10. травня ц. р. в год. 4. попол. віддуться до архикатедрального храму св. Юра процесії зі всіх львівських і підльвівських церков на спільне травневе богослуження. ВПреосв. Митрополит виголосить в бількому палати проповідь і поблагословить вірних. Відтак молодь святоюрської парохії, кружок КАУМ, члени т-ва „Будучність" і дяківська бурса виконають святочну академію у честь Ювилята. Ці торжества первісно були проєктовані на день 6. ц. м., одначе з ріжних причин пересунено їх на день 10. травня. Українське громадянство Львова й околиці візьме без сумніву якнайчисленнійшу участь у цій всенародній маніфестації пошани й любови до нашого Митрополита.

Нові сплетні про Настю Волошин.

Від 14. квітня до 4. травня ц. р. Настя Волошин в супроводі одної черниці перебувала в Млинах. Поїхала в пієтизму до того села, де дістала стиґми. І люди з Млинів безупинно просили її, щоб загостила до них.

З тої нагоди на днях у деяких польських часописах появилися безмежно злобні сплетні, що нібн „в ночі явився Насті ангел і сказав їй, що село Млини має їй дарувати 6 морґів ґрунту", а на це зараз відбулося засідання громадської ради, на котрому без дискусії ухвалено подарувати Насті 6 морґів ґрунту", а потім нібн „Настя мала знову сон, у котрому ангел сказав їй, що громада має їй дати 12 морґів поля"...

Думаю, що ці сплетні походять від якогось місцевого комуніста, який бажав осмішити Настю, і не перебирав у засобах, а виверну цілу справу саме навиворіт. У дійсності це люди з Млинів (про що була мова навіть на громадській раді) пропонували Насті, що подарують їй 5 чи 6 морґів поля і вибудують для неї хату, щоб тільки осіла в Млинах на постійне. *Але Настя рішуче відкинула цю провозицію.* При тім не обійшлося без немилого інциденту, бо люди хотіли „відорвати" Настю від черниці. А Настя сіла на фіру враз із черницею і випровадилася від господаря Вачка, де була осіла та замешкала на приходстві, де потім ще тиждень перебула.

Зрозуміла річ, що для Насті, для її внутрішнього життя, краще надається монастир, ніж село, тому Настя й хоче постійно перебувати в монастирі

О. д-р Г. Костельник.

Тиф шаліє.

(Допис з Калущини).

Є деякі села калуського повіту, зокрема гірського району, де пошесні недуги, головно тиф у всяких відмінах, майже не вигасають і ріжрічно забирають численні жертви в людях. Цього року пошесть ця помітно зміцніла і з цієї причини адміністраційна влада замкнула деякі села, як Камінь, Петранку й ін.

Але можна сумніватися, чи ці адміністраційні заборони осягнуть свою ціль. Пошесть зникне щойно тоді, коли село перестане недоїдати та коли вдасться усунути з хат у Калущині цей страшний бруд, який по селянських хатах майже поголовно панує. Ми можемо усунути це друге лихо, себто поправити страшні гігієнічні умовини. Тому до боротьби з брудом повинні стакути всі наші культурно-освітні товариства, зокрема „Просвіта", „Сільський Господар" та „Відродження", бо в противному випадку пошесні недуги, „денатурка" й алькогольні напої та сифіліс, що закорінилися по наших селах, зовсім винищать і здеґенерують наші села і наших людей.

Останніми днями жертвою тифу впав парох Каменя, о. Евген Лопатинський, молодий ще, освічений кооперативний діяч, що заразився, відвідуючи недужих на тиф. Перевезений до шпиталю в Калуші, помер. В понеділок 4. травня ц. р. відбувся його похорон при великому здвизі народу. Оця трагічна жертва обовязку, що є пречистим доказом небезпеки, яка чигає на всіх, що сповнюючи свій обовязок, мусять заглянути під кожну стріху, головно лікарів, священиків та вчителів (що мають до діла з дітьми), повинна змобілізувати всі наші сили до боротьби з пошестями, недугами та алькоголізмом і нікотинізмом. Тому негайно до праці, бо може бути за пізно!

—o—

НОВИНКИ.

— **„Українська народня пісня"**, реферат п. проф. О. Ціпановської, ілюстрований співом л. І. Шмериковської-Приймової відбудеться заходом Кружка Р. Ш. ім. Г. Барвінок, в пятницю 8. травня ц. р. в Малій Салі Лисенка в год. 19.15. Вступ за добровільними датками від 0.30 сот. вгору. 2078 2—2

— **Запрошення** на Студентські Великі Вечерниці, що відбудуться 9. травня ц. р. в усіх салях Народнього Дому, видається щодня від 13—14 год. в домівці Т-ва „Основа", пл. Юра ч. 5, тел. 276-61. 19

— Засідання **Фільольоґічної Секції** Наукового Товариства ім. Шевченка у Львові відбудеться в суботу 9. квітня в год. 18.30 в салі бібліотеки. На денному порядку: Внутрішні справи секції. Присутність усіх членів Секції конечна.

— **Відпустка посла Гриня Тершаківця.** Президія УПР уділила послові Гриневі Тершаківцеві 3-місячної відпустки для порятування здоровля.

— **Новий римо-кат. костел** збудовано в селі Павелчі, пов. Станиславів. Посвячення того костела довершив еп. Базяк, що відбуває тепер візитацію у Станиславові.

— **Відкриття весняного сальону в Палаті мистецтва.** Польське Т-во Прихильників мистецтва у Львові відкриває в неділю 10. ц. м. в год. 12. весняний сальон польських артистів малярів у Палаті мистецтва на площі Східних Торгів. На сальон складаються праці яких 50 артистів з цілої Польщі. Вистава на артистичному рівні викличе без сумніву велике зацікавлення серед симпатиків справжнього мистецтва. Вистава буде відкрита щодня в год. 9—19 без перерви.

— **За чистоту міста Львова.** Президія м. Львова скликала до салі міської ради громадське зібрання у справі чистоти в місті. Після реферату д-ра Долинського відбулася дискусія над проектованою акцією, що намічує загальну пропаганду за чистотою в місті, особливо на залізничих двірцях, трамваях, ріжних бюрах і приватних домах, публичних городах і т. п. Шофери і дорожкарі мають дістати однострої, на бальконах і вікнах слід плекати квіти. Молодь треба виховувати в замилуванні до чистоти і порядку. Старі й занедбані реальности слід упорядкувати й відновити. Вибрано окремий громадянський комітет, що має занятися цілою акцією.

— **Як у нас виконують міністерські обіжники?** Пишуть нам з Богородчан: Є обіжник міністра освіти Свентославського з гострою забороною вживати шкільних дітей до якихнебудь публичних збірок. Тимчасом обіжник міністра освіти не по нутру директорові міської хлопячої школи в Богородчанах Червінському, про якого поведінку ми вже нераз писали, а якого жінка, хоч не вміє ні слова по українськи, вчить української мови. Отже цей директор на 3. травня вислав на місто двох учеників семої кляси, українців Пташника і Паславського, з наказом збирати на „Товариство Школи Людовей", хоч вони не хотіли йти. Що дир. Червінський іґнорує приказ міністра, це в наших умовинах можливе, хоч не в порядку. Зрештою про це переконаємося після того, чи його притягнуть до відповідальности. Всеж таки в ніякому випадку не сміє п. Червінський допускатися такої наруги, щоб висилати саме українські діти до збірки на таку україножерну установу, якою є „Т.Ш.Л."

— **Осторога перед стрільнами з часів великої війни.** На терені південно-східних воєвідств були знову, як звичайно кожного року підчас весняних робіт у полі, трагічні випадки експльозій артилерійських стрілен із часів великої війни. Як повідомляє агенція „Всхуд", покликані чинники вложили на громадські управи обовязок остерегти мешканців сіл, де була воєнна акція, перед небезпекою, яка грозить їм від артилерійських стрілен, що лежать у землі на полях і пасовиськах.

Нова такса для коморників.

В Деннику Законів появився розпорядок міністра справедливости про нову таксу коморників. Починаючи від 20. травня коморники побиратимуть такі оплати, а саме при вартости до 50 зол. — 2 зол., від 50—100 — 3 зол., від 100—200 — 4 зол., від 200—400 — 6 зол., від 400—600 — 7 зол., від 600—1.000 8 зол. Коли вартість предмету виносить 1.000—5.000 зол. коморник побиратиме за першу 1.000 — 8 зол., за кожну дальшу тисячку по 3 зол. При ставках від 5.000—10.000 зол. коморник побиратиме 20 зол. від перших 5.000 зол. і по 2 зол. від кожної дальшої тисячки. Коли йде про обєкти від 10.000—100.000 зол. оплата коморника виноситиме від перших 10.000 зол. 30 зол., за кожну дальшу тисячку — 1 зол. У спірних екзекуційних справах коморники побиратимуть за описання нерухомостей, наскільки це триває до трьох годин — 6 зол., коли довше, за кожну дальшу годину по 2 зол.

—o—

Новий молочарський закон.

Ліквідація українських молочарень на Волині й на Поліссі

У „Деннику Законів" з 6. травня ц. р. появився закон, який буде обовязувати від 6. серпня ц. р. Згідно з новим законом кожна молочарня мусить бути зареєстрована у Хлібороб. Палаті. Постанови, виконання яких вимагатиме Хліборобська Палата, подість виконний розпорядок міністра хліборобства. Якщо Хліборобська Палата не схоче вписати до реєстру кооперативну молочарню, або схоче її викреслити, мусить засягнути опінії в дотичного Ревізійного Союзу. Одним словом закон передає нагляд і контролю над молочарнями Хліборобським Палатам, які будуть контролювати технічне уладження, діловодство і т. д. і за те молочарні мусять платити гроші урядовцям Хліборобської Палати. *На українське кооперативне молочарство в Галичині новий закон накладає нові тягарі, грошеві видатки і піддає їх під контролю Хліборобської Палати. Зате новий закон ліквідує наші молочарні, які є членами Маслосоюзу, на північно-західних українських землях, а саме на Волині, Поліссі, Холмщині, Підляші та на Лемківщині і перериває кооперативну молочарську акцію Маслосоюзу на цих землях.* Наші молочарські кооперативи на цих землях не належать до Ревізійного Союзу Українських Кооператив у Львові, але до польських Ревізійних Союзів, які будуть видавати „опінію" Хліборобським Палатам.

В Адіс Абебі вже спокій.

Із скорострілами на французів.

ПАРИЖ, 7. 5. ПАТ. Згідно з ост. вістками з Адіс Абеби привернули там повний спокій. Вчора вечором абісинці, озброєні в скоростріли заатакували двох французів, які йшли на залізничу стацію. Оба були ранені. Споміж чужинців, крім американки Стедін, згинуло кілька вірменських купців. Споміж абісинців підчас заворушень згинуло коло 500 людей.

Італійці заняли Джіджіґу.

РИМ, 7. 5. ПАТ. Як повідомляють із Моґадішіо, італійські війська заняли місто Джіджіґа в хвилині, як Мусоліні сповіщав народові італійську перемогу. Війська ген. Ґраціяні розбили останки армії раса Насібу та Вегіба паші та здобули в місті значні засоби воєнного матеріялу.

— **Хто виграв?** В першім дні тягнення 4. кляси держ. льотерії впали такі виграні: 10.000 зол. на ч.: 27411 67960 88467 144207 166120, 5.000 зол. на ч.: 83937 103183 137268 159112 194697, 2.000 зол. на чч.: 8279 11494 12300 14430 21323 23353 28941 30003 40231 40880 50997 52080 54980 59377 62437 78724 86218 95537 108490 112632 113528 120261 124353 134054 143098 147632 177826 194655. 1.000 зол. на чч.: 5748 6028 15029 20167 20406 22927 26507 28373 35402 45265 45835 47846 49536 57772 69913 83511 87353 87692 87750 89291 91329 94047 95716 100033 100363 101165 109524 121773 126833 128613 140449 144024 144090 144385 148800 150019 152330 152826 155347 156133 162333 168904 185077 186888 188185 188921.

— **Нові польонізаційні штучки.** Як повідомляє ПАТ, у Витвиці і Розточках пов. Долина відбулися збори місцевих мешканців, що виводяться з ходачкової шляхти. „Кресовий" діяч Альойз Павлович виголосив реферат, стараючись їх переконати, що вони походять з давньої польської шляхти і повинні всі перейти на латинський обряд. Після дискусії рішено створити „союз б. польської шляхти", щоб охоронити своїх членів перед „винародовленням". Невже споконвіку українське населення тих сіл дасться справді взяти на гачок смішної анахронічної шляхетчини, щоби виректися свого обряду та своєї народности?

— **Новий людовий дім під знаком „Т. Ш. Л."** будують латинники в селі Ямне пов. Камінка Стр. Парцелю під будову серед села подарувала Анеля Снігота.

— **Садівничі кредити для рільників.** Державний Банк Рільний розпочав за посередництвом своїх відділів давати кредити на закладання торговельних садів. Висота тих кредитів перейде суму 100 тисяч зол. Позички призначе на два роки при опроцентуванні 7 і пів від ста. Сплата кредитів устійнена на чотири річні рати.

— **Епільоґ Шевченківської академії перед судом.** Перед окружним судом у Луцьку відбудеться незадовго політичний процес як епільоґ минулорічної шевченківської академії в селі Кошів на Луччині. Обвинувачені: 1) Іван Канада, б. учитель народньої школи в цьомуж селі, обвинувачений з § 152 к. к. В його рефераті про життя й творчість Т. Шевченка дехто з присутніх поляків добачив антидержавні виступи. 2) Степан Кватерук і 3) Іван Дарчук, оба молоді хлопці зі села Шельвова, горохівського пов., що відповідатимуть за деклямування незаборонених віршів Тараса Шевченка, як: „Буває в неволі іноді згадаю" й прольоґу до „Гайдамаків". Крім цього закинули всім арештованим приналежність до ОУН, а що не було на це доказів, то за цю здогадну провину відпокутував І. Канада тримісячним слідчим арештом і тримісячним побутом у Березі Картуській.

— **Львівська хроніка.** На гуртовий склеп з рибами Бекермана при вул. Валовій напало вечором пятьох грабіжників і звівши боротьбу з жінкою неприсутнього купця, вкрали із шуфляди 200 зол. і пістолет. Тікаючи, злодії відгрожувались ножами. — Моріц Зомер повідомив поліцію, що Бернард Плісиер украв йому 385 зол., які він дав йому на викупно векселя, і щез без сліду. — Михайло Супковський з Левандівки хотів у білогорському лісі вкрасти мідяний прут з електричного проводу, який будує міська електрівня до Карачинова. Тимчасом пущено з міста електричний струм, який поразив його смертельно.

— **Пожежі.** У Брілинцині в селі Гута Пеняцька згорів до тла шкільний будинок. У Літовиську згоріла хата Анни Парнес. У Гаях Дубецьких згоріла хата та господарські будинки Дмитра Полинюка; було шкоди на 2.000 зол. У Боратині згоріла хата та господарські будинки Юліяна Гузюка, вартости 1.100. У Лукавці згоріли будинки Михайла Колодія, вартости 3.500 зол. У Буциках, пов. Скалат, повстала пожежа в загороді Івана Гуменного; вогонь наслідком сильного вітру перекинувся на сусідні будинки та знищив до тла 18 будинків і кількадесять штук худоби. Шкоди є на 24.000 зол.

— **Краєва хроніка.** У Глушині, пов. Броди, 21-літній Богдан Петро манипулював старою зброєю, при чому втратив ліву руку. — У Суходолах, пов. Броди, Софія Петецька викопала в своєму городі 300 скорострільних набоїв, які були в металевій скриньці. — У Майдані Пеняцькому пов. Броди Франц. Кобилянський викопав на пасовиці 10 артилерійських стрілен. — В Острові, пов. Перемишль, втонула в Сяні 56-літня Юлія Бучик, що як нахилилася з ведром над водою, дістала епілептичного нападу.

— **Кости незнаних вояків.** На полонині Підбероля біля Вороняки у Карпатах знайшов лісовий сторож три людські кістяки, що лежали серед заржавілих дротів біля давніх воєнних окопів. Ґузики і спряжки, що залишились в одежі вказують, що це кістяки вояків австрійської армії. Забуті жертви війни вийшли зі своєю смертю з усякої евіденції й тільки тепер їхні кости пригадали на часок, що існували колись три незнані вояки.

— **Страйки.** В Моршині пов. Стрий застрайкували робітники, заняті при будові санаторії, домагаючись підвишки платень. У Горлицях вибух окупаційний страйк у фабриці деревних виробів „Форест". Робітники числом 250 домагаються підвишки платні на 10 проц.

— **Згоріла, бажаючи врятувати гроші.** Пишуть нам: В Устяновій біля Устрік Долішніх счинилася в дні 30. квітня ц. р. в год. 8-мій веч. велика пожежа, що знищила до тла 4 господарства. Вогонь вибух у газдівстві Михайла Чиряка, звідки перенісся на сусідні будинки. Підчас пожежі пригадала собі жінка Чиряка, що в горіючій хаті лишила 300 зол. і кинулась їх рятувати. Горіюча хата завалилась на неї і Чирячка згинула в страшний спосіб. На згарищі відшукали тільки рештки недопаленої ноги і руки нещасної жінки, а біля неї 90 зол. срібною монетою.

— **Слідство в справі студентських ексцесів.** Сенат варшавської політехніки створив комісію, зложену із трьох професорів, що має перевести слідство у справі студентських заворушень. Комісія має переслухати коло 40 свідків, що рекрутуються зміж студентів та службовиків політехніки, які були очевидцями подій. Переслухання потреває з тиждень. Тимчасом політехніка зачинена для молоді. Томущо припинено всякі іспити, багатьом студентам загрожує втрата півроку, в тім часі зачинаються кінцеві іспити.

— **З Польщі.** Ректором варшавської політехніки на найближчі три академічні роки вибрано проф. д-ра Йосифа Завадзького. — У звязку з заворушеннями безробітних м. м. у Познані вислали пятьох провідників, комуністів, до Берези Картуської. — В Ярошині збунтувалися вязні й обезвладнили сторожа та хотіли втікати. Трьох утікачів придержано. — В селі Вінцентів пов. Кельце згоріло 18 господарств зі всіми будинками та інвентарем. При гашенні вогню багато людей попеклося. Коло 100 осіб лишилось без даху над головою.

— **Після банкротства „Феніксу".** Слідство у справі „Феніксу" довело до арештування другого директора праського відділу, Калішера та його секретарки Штайнахової. Крім того переведено арештування в політичних і господарських колах у Братиславі.

— **Чеська влада в обороні большевиків.** Поліція у Празі арештувала 30 російських емігрантів, що зійшлися на збори. В часі переслухання показалося, що вони члени білої організації „Парижевці“, яка має свою централю в Білгороді. В програму організації входить повалення совітського режиму в Росії. Десятьох арештованих задержано в арешті на основі ревізії, яку переведено в їх мешканнях.

— **Недоля абісинського цісаря.** Стверджено, що на англійському кораблі, яким абісинський цісар їде з родиною до Палестини, нема наймолодшої його доньки. Вона була занята як сестра милосердя і заразилася проказою від вояків. Підчас останньої розмови з негусом англійський посол заборонив йому рішучо брати зі собою хору доньку на англійський корабель.

Повідомлення.

Ухвалою Загальних Зборів кооп. „Суспільний Прогрес“ у Львові-Богданівка 30, з дня 14. березня ц. р. признано всім членам кооперативи за 1935 р. 7 проц. дивіденди від уділів. Тому просимо всіх членів кооперативи пересилати нам найдальше до кінця травня 1936 р. диспозицію в справі цієї дивіденди. — **Дирекція.**

З театру.

ТЕАТР „КОЛЬОСЕЙ“: *„ЙОСЕ КАЛБ“* Й. Й. Зінгера. Виступи Моріса Шварца.

Хто схотів би переконатися, що можна видобути з дескі навіть при примітивних засобах, нехай піде до салі „Кольосею“, де тепер грає місцевий жидівський театр Моріса Шварца. Грають там песу „Йосе Калб“ (значить: Йосе-теля), яка з великим успіхом ішла в ріжних містах Польщі (по кількадесять разів). Йосе Калб — це здраматизована повість Й. Й. Зінгера, взята з жидівського фольклору. І треба признати, що Моріс Шварц здраматизував повість і виреженсерував постановку по мистецьки. Вистава складається з 8 образів, повязаних прекрасною музикою, опертою в цілости на жидівських мотивах. Не хочеться вірити, що на такій малій сцені і такими простими засобами можна осягнути таке вражіння. Моріс Шварц оперує світляними ефектами і грою колірів із незрівняним артизмом. Деякі образи просяться на малярське полотно і захоплюють незвичайною пластичністю. Збірні сцени виведені із повним сили реалізмом так досконало, що хвилинами забуваємо, що перед нами сцена. Йосе Калб — це трагедія забороненого кохання, але це не найважніший чинник песи. Друга справа, яку автор хотів насвітлити, це життя жидівських рабінів. І тут бачимо поруч рабіна-обжори Нешавського, який до пізньої старости думає тільки про їжу і жінки, побожного і достойного рабіна з Рахмелівки та аскетичного рабіна з Білгороду. Деякі сцени, як сцена в лісі або жидівське весілля на цвинтарі, роблять сильне вражіння. Виведення песи дуже цікаве і в деякому нагадує російський театр, а гра артистів, головно режисерія зовсім оправдує назву цього театру „мистецький“.

Ром. П-ий.

З кіна.

Кіно „Атлянтік“: „ПАН ТВАРДОВСЬКИЙ“.

Польська фільма про відомого легендарного чародія, шляхтича Твардовського, що запродав свою душу чортові, щоб міг заспокоювати всі примхи своєї коханої. Сюжет дає нагоду режисерові вивести неодну ефектовну фантастичну сцену. І духи тут встають зпоза гробу, і люди переміняються в заяця або собаку і сам герой може їхати на когуті, наче на літаку, понад містом, розкидаючи червінці, що падуть на один його знак. Усеж цей фантастичний елемент не підкреслений так сильно, щоб дія переміновувалась у феєрію. Деякі сцени не позбавлені гумору. Сама інтрига каже нам забувати про деякі технічні недостачі. Грають найкращі артисти, хоч ніодна роля не доведена до оригінальної кreaції.

Нова заборона назви „український“ на Закарпатті.

Нечуваний присуд Найвищого Адміністраційного Суду в Празі.

Як ми своєчасно повідомляли, чехословацьке міністерство внутрішніх справ відкинуло статути Товариства Українського Учительства в Ужгороді за слово „український“, бо означення мови і національности закарпатського населення як української є, мовляв, неправильне і суперечить законним постановам Чехословаччини. Така сама доля стрінула раніше вже Т-во „Просвіта“ в Ужгороді. Тому Т-во Українського Учительства внесло відклик до Найвищого Адміністраційного Суду у Празі, де 15. лютого ц. р. відбулася розправа, на якій адв. д-р В. Комаринський збив непоборними арґументами нечувану заборону чехословацького міністерства внутрішніх справ. Одночасно умотивував основно законність назви „український“ на Закарпатті і взагалі у ЧСР. Річева промова зробила велике вражіння на членів сенату Н. А. Суду і сенат по одногодинній довірочній нараді відложив оголошення присуду аж до 30. квітня ц. р., хоч ця справа і так тягнулася понад три роки в Н. А. Суді. Дня 30. квітня предсідник сенату Н. А. Суду оголосив присуд, яким відкинув відклик Т-ва Українського Учительства як безосновний і тимсамим Н. А. Суд затвердив рішення міністерства внутрішніх справ, що назва „український“ у відношенні до закарпатських українців протизаконна у Чехословаччині.

Чим Н. А. Суд умотивував свій ганебний присуд, покищо невідомо, бо свої мотиви подасть щойно згодом на письмі. Та які вони там не були б, в історії молодої демократичної республики залишиться цей присуд *чорною плямою* на тлі ще так недавніх чехословацьких визвольних змагань.

Нарід, що сам мусів боротися колись за своє імя і відпекуватись накиненої йому згірдливої назви „беми“ (Бегме замість Чехе) нарід, що щойно перед 18-ти роками сам визволився зпід чужого панування та осягнув свою державну самостійність, цей нарід у власній державі забуває нині за гіркий історичний досвід недавної минувшини і забороняє слявянській національній меншині її назву. Тимчасом у Чехословаччині всі народи — чехи, словаки, німці, мадяри, поляки, жиди, румуни й цигани — можуть користуватися своїм правдивим імям. Одинові закарпатські українці не сміють привлюдно перед урядами виступати з своєю національною назвою, а свою рідну мову не сміють звати українською.

Чомуж така заборона стрінула лише українців? Бо інші меншини в Чехословаччині настільки сильні своєю національною свідомістю і зорганизованістю, що їх годі такими репресіями переміняти на якусь там судетську, подунайську або шлеську безіменну масу на зразок карпаторусів.

Закарпатські українці можуть себе довільно називати русинами, малоросами, русскими, підкарпаторуськими, карпатороссами й тим подібними тутешняками. Ці назви лише збільшують хаос, баламутять нарід і розєднують його на „язикові“ й „культурні“, взаїмно розсварені табори, групи й напрями. Зате не вільно закарпатським українцям звати себе українцями, бо ця назва одинока обєднує їх, освідомляє й робить з них силу. А це не до вподоби для тих „власть імущих“, що призвичаїлись бачити в закарпатському українському населенню темну, роздрібнену й податливу масу без почуття свідомости своєї національної приналежности.

В цьому й причина заборони назви „український“.

ПОСЛИ ПОКИЩО ОСТАЮТЬСЯ В АДІС АБЕБІ.

ЛЬОНДОН, 7. 5. ПАТ. Згідно з телеграмою, що її прислав до Форін Офісу посол Вел. Британії в Адіс Абебі, марш. Бадольо повідомив членів дипл. корпусу, що годиться, аби чужі посольства остались покищо в Адіс Абебі. Італії, щоправда, прислугує, як здається, право візвати чужі посольства, акредитовані при давньому абісинському уряді, щоби виїхали, одначе італ. уряд постановив тепер не користуватися цим привилеєм.

ЩО ВИВІЗ НЕГУС.

ЄРУСАЛИМ, 7. 5. ПАТ. Із нагоди приїзду негуса, якого сподіються завтра, не передбачують ніяких парад. Високий британський комісар є тепер у службовій подорожі в Сінаї і не могтиме приняти негуса.

Італійські джерела повідомляють із Джібуті, що в противенстві до первісних вісток, рас Каса й Гетшу та бувш. міністр закорд. справ Геруї не одинокі визначні особи, які товаришать негусові до Палестини. Інші абіс. достойники остались в абісинському консуляті в Джібуті та займаються висилкою велитенських сум золота і срібла, що є власністю негуса й достойників, які йому товаришать. Як звідомляють, негус забрав із собою все, що вдалося вивезти, м. і. три квінтали золота, 25 квінталів срібних талярів, 7 авт високої вартости та 4.000 тон кави. Крім того на кілька днів перед виїздом негус продав іще 4.000 тон кави одній фірмі в Джібуті. 102 негусові куфри є на стації в Джібуті, їх мають небаром вислати до Палестини.

КИТАЙСЬКІЙ ШК. МОЛОДІ НЕ ВІЛЬНО НАЛЕЖАТИ ДО ВІЙСЬК. ПРИСПОСІБЛЕННЯ.

ПЕКІН, 7. 5. ПАТ. Політична рада провінції Гопеї та Чагар заборонила китайській молоді вищих і середніх шкіл належати до організацій військового приспособлення. Військові інструктори в Пекіні одержали приказ негайно покинути місто.

Нові книжки й журнали.

ЖУРНАЛИ:

WIADOMOSCI ROLNICZE. R. III., № 16.
WIADOMOSCI ROLNICZE, Lwów, 3. maja 1936. R. III. № 17.
PLON. Chorzów, mai 1936. R. III., № 5.

Спорт.

БІГ НАВПРОСТЕЦЬ КОПУНІВ.

В неділю 3. ц. м. в год. 10. відбувся в білогорському лісі біг навпростець для копунів Львівщини. В бігу взяло участь 49 змагунів з клюбів: Богун, Буревій, Буй-Тур, Тризуб, У.Р.С.К., Чорноморці.

Траса на 2.500 м. добре визначена вела лісом. Біг закінчили: 1) Лідин (Богун) у часі 7.06; 2) Семенчук (Буй-Тур) 7.08; 3) Согор (Чорноморці) 7.15; 4) Олійник (Чорноморці); 5) Бернадин (Тризуб); 6) Мацієвський (Тризуб); 7) Орлик (Богун); 8) Кубилка (Буй-Тур); 9) Рогатинський (Богун); 10) Чак (Тризуб); 11) Зенон (Тризуб); 12) Пастернак (УРСК).

Дружинно перемогли: 1) Тризуб 125 точок; 2) Богун 156 т.; 3) УРСК 158 т.

Технічною організацією займався У.С.К. Буйтур у Сигнівці, який дуже добре вивязався зі свойого завдання. Суддювали м-р Онишкевич м-р Гвоздецький і п. Повзанюк.

СОКІЛЬСЬКИЙ БІГ З ПЕРЕШКОДАМИ.

Спортова секція Сокола-Батька уладжує в неділю 10. ц. м. в год. 9-ій рано на площі С.-Б. біг з перешкодами для посестер, побратимів, учасниць, учасників та ольдбоїв для всіх гнізд Львова.

ПРОБНІ ЛЕГКОАТЛЕТИЧНІ ЗМАГАННЯ.

У четвер 14. ц. м. відбудуться на площі С.-Б. тренінгові легкоатлетичні змагання для початкуючих змагунів у таких конкуренціях: для юніорів: біг 60 м., скоки вдовжінь та вгору, мети диском, ратищем стус кулею; для посестер 60 м., скок удовжінь, мет ратищем, стус кулею. Побратими: 100 м., скоки й мети.

СЕНЗАЦІЙНА ПЕРЕМОГА АВСТРІЇ НАД АНГЛІЄЮ.

ВІДЕНЬ. **Австрія — Англія 2:1 (2:0).**

В середу розграли у Відні очікувані з величезним зацікавленням змагання репрезентацій копунів Англії й Австрії. Виграли австрійці 2:1, яких перемогу приняло 60.000 маса вилядів ентузіястично.

Театри

Український Молодий Театр „Заграва"

Рава Руська:
8. V. Дума про Нечая
9. V. Святе полумя
10. V. Голгота

Український Нар. Театр ім. І. Тобілевича

Комарно:
8. V. Інваліди
Миколаїв н/Дн.
8. V. Лев з Абісинії
9. V. Дівча з Маслосоюзу
Розвадів:
10. V. Отаман Пісня

Великий Театр:

Пятниця, 8. V. год. 8. веч. Аб. 16 „Неоправдана година".
Субота, 9. V. год. 8 веч. Аб. 16. „Неоправдана година".
Неділя, 10. V. год. 3.30. Ціни найнижчі. Аб. 11. „Графіка пані генералової"; год. 8. веч. Аб. 16. „Неоправдана година."

Театр Ріжнородностей:

Субота, 9. V. год. 7. веч. Виступи „Цирулика" З Передіякою; год. 9. веч. Виступи „Цирулика" З Передіякою.
Неділя, 10. V. год. 7. веч. Виступи „Цирулика" З Передіякою; год. 9. веч. Виступи „Цирулика" З Передіякою.

Кіна.

АПОЛЬО: „Мазур" з Полею Негрі.
АТЛЯНТИК: „Пан Твардовський".
ВАНДА: „Дон Хуан", „Зов диких".
ГРАЖИНА: „Бенгалі".
КАСИНО: „Дівча з пост-рестант".
КОЛИСЕЙ: „Велика княжна та готелевий хлопець" і ревія.
КОПЕРНИК: „Панове в циліндрах".
МАРУСЕНЬКА: „Осудженець" кольорова гротеска. „Почта папуг".
МЕТРО: „Велика княжна Олександра" і комедія з Бастером Кітоном.
МІРАЖ: „Жид, вічний скиталець" („Агасвер") із Конр. Файдтом
МУЗА: „Петербурські ночі".
ПАН: „Забута людина" і „Нічна стежа".
ПАКС: „Недокінчена симфонія".
ПАЛЯС: „Петро Ібетсон".
РАЙ: „Для тебе співаю" (Кепура)
СВІТ: „Дівча з Будапешту".
СТИЛЕВЕ: „Фолі Бержер" із Морісом Шевальє і ревія „Травень у цвітті".
ТОН: „Кабінет воскових фігур".
УТІХА: „Невидний промінь" і ревія.
ХИМЕРА: „Таємна жінка".

ФОТОПЛЯСТІКОН.

(пл. Марійська 5.)

Рим.

Закордонне радіо.

Пятниця, 8. травня 1936.

Відень (506,8) 12.00, 13.10 Концерт, 15.20 нар. пісні для молоді, 17.30 Кольвертішові твори у вик. тріо і сол., 18.10 Концерт цитристів, **Братислава** (298,8) 16.10 концерт військ. орх., 19.10 Словацькі нар. пісні, **Кошиці** (259,1) 18.00 для Закарпаття, 20.30 Скрипка, **Прага** (470,2) 17.10 Смичк. квартет, 19.40 Нар. пісні, 20.30 Форт. рецитал, **Париж** (1648) 12.15 Розр. концерт, 16.00 Камер. концерт дутого квінтету, 20.00 Спів, **Берлін** (356,7) 14.15 Розр. концерт, 17.00 Форт. музика, **Кенігсвустергавзен** (1571) 14.00, 16.00 Музика, 20.45 Симфонія Т. Бруккнера, **Мінхен** (405,4) 11.05 Музика для села, 19.05 Орх. концерт, спів, 19.45 Пісні. **Будапешт** (549,5) 17.05 Популярні мад. пісні в супр. орх., 18.30 „Ярмарок дівчат" оп. Якобія, 21.00 Форт. рецитал, 21.40 Циг. музика, 23.00 Концерт квартету, **Мілано** (368,6) 11.30 Попул. музика, 20.45 „Кармен" оп. Бізета, **Рим** (420,8) 17.15 Легка й танк. музика, 22.00 Орх. концерт.

Субота, 9. травня 1936.

Відень (506,8) 15.35 Концерт хору, 19.25 „Гейша" оп. Джонса, 22.10 Арії відсп. К. Бави (тенор), **Братислава** (298,8) 17.40 „Тисяча метрів кохання" оп. Душіна-Галюжицького, **Кошиці** (259,1) 17.25 Китиця словацьких пісень, діточий хор, 18.00 для Закарпаття, хор, мандоліни, 19.15 Трансм. з Воловця — сільські хори й орх., **Мор. Острава** (869,5) 20.40 „Наша кохана пані" оп. Айвлера, **Прага** (470,2) 12.35 Легка музика, 17.55 Радіово-муз. авд Свята Матери, **Париж** (1648) 11.00 Розр. концерт, 20.00 Опера, **Білгород** (437,3) 13.15 Концерт хору, 16.20 Популярна музика, 19.50 Спів, **Берлін** (356,7) 16.00 Весела програма, хор, солісти, орх., 20.10 Веселий нар. вечір, **Кенігсвустергавзен** (1571) 14.00, 17.15 Музика, 15.10 Дівчата співають, 18.00 Нар. танки й пісні, сопран, барит., 19.00 Капеля Лішакова, **Мінхен** (405,4) 15.30 Діти співають, 18.00 Дута орх., 19.40 Скерцо е-моль Брамса, форт., 20.10 Вес. вечір, **Москва** (1724) 19.00 Бородінові твори, 20.00 „Маєва ніч" оп. Римського-Корсакова, **Будапешт** (549,5) 12.05 Циг. музика, 17.20 Концерт, 18.05 Форт. рецитал, 22.05 Циг. музика, **Мілано** (368,6) 11.30 Розр. концерт, 20.35 Симф. концерт, 22.10 Концерт хору базиліки, **Рим** (420,8) 13.10, 18.50 Легка музика, 20.35 Опера.

Львівське радіо.

Пятниця, 8. травня 1936.

6.30, 7.40 Раннішня авдиція, 7.35 Трохи інформацій, 8.00 Для шкіл, 8.10 Для новобранців, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полудневий денник, 12.15 Для шкіл: „Качур Кряк" із муз. ілюстрацією, 12.45 Концерт, 13.10 Домашнє господарство, 13.15 З ринку праці, 13.20 При чорній каві, гр. пл., 15.15 Експорт, 15.20 Біржа, 15.30 Концерт орх., 16.00 Гутірка для хорих, 16.15 Музичні непольоги з гр. пл., 16.45 „Залога" опов. для дітей, 17.00 Про заліинитво, 17.15 Хвилина поезії, 17.20 Поль Жіон: Квінтет оп. 84, 17.50 Спорт. порадник, 18.00 Концерт Ерівнового хору, 18.30 Програмова скринька, 18.40 Суспільна хвилина, 18.45 Співочий рецитал Каз. Вікторівни (сопр.) у супр. форт., 19.00 Фейл.: Похвала незрозумілої поезії 19.10 Програма на завтра, 19.20 Рекламовий концерт, 19.35, 19.40 Спортові вістки, 19.50 Бюро студій розмовляє зі слухачами. 20.00 Симф. концерт, орх., спів, у перерві Вечірній денник, Із сучасної Польщі, 22.30 Технічна скринька, 22.50 Танкова музика.

Субота, 9. травня 1936.

6.30, 7.40 Раннішня авдиція, 7.35 Трохи інформацій, 8.00 Для шкіл. 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полудневий денник, 12.15 Огляд видань, 12.25 „Коли цвітуть фіялки" концерт орх., 13.10 Домашнє господарство, 13.15 Концерт бажань, 14.30 Стилеві танки з гр. пл., 15.00 „Мати-китайка" вимок із повісти „Сповідь китайки" Перль Бака, 15.15 Польська морська торговля, 15.20 Біржа, 15.30 Сальон. квартет, 16.00 Лекція фр. мови, 16.15 Для дітей: „Три свинки" в опр. Мар. Гемара, 16.45 Вся Польща співає, 17.50 Як почати культурну працю (Говоримо про провінцію), 18.00 Концерт солістів — музика, спів, 18.40 Сільва рерум, 18.35 Легка музика з гр. пл., 19.00 З історичного варстату у Львові, 19.10 Програма на завтра, 19.20 Реклям. концерт, 19.35, 19.39 Спортові вістки, 19.45 Актуальна гутірка, 20.00 Муз. мозаїка — муз., спів, 20.45 Вечірній денник, 20.55 Із сучасної Польщі, 21.00 „Вильно — миле місто", 21.30 „Весела Сирена" в опр. М. Гемара, 22.00 Симф. концерт, орх. форт., 23.05 Танкова музика в вик. орх.

Радіокутик.

ЗАСІБ НА РАДІОХИЖАКІВ.

Молодий словацький інжинір винайшов як подають, інструмент, при помочі якого легко можна відкрити всіх радіохижаків. Чехословацька пошта має нібито використати цей винахід для боротьби з радіохижацтвом.

Одначе ця відомість прийнята радіовим світом з усміхом недовіря, пригадує подібну історію, яка трапилася кілька літ тому в Англії, а саме, коли англійська радіофонія висилала на дороги Англії таємничий замкнутий самохід, вивідуваний нібито в апарати, що викривають радіохижаків. В дійсности цей самохід був порожній. Одначе моральний вплив цієї заповіді був такий великий, що ряд радіохижаків добровільно зареєстрували свої радієві апарати.

АПАРАТ ДЛЯ МІРЕННЯ УПОДОБАНЬ СЛУХАЧІВ.

Технольогічний Інститут у стейті Масачузет (Америка) сконструував апарат, який може бути сполучений з радієвим приймачем і реєструє час включення і виключення приймача та стацію, на яку він наставлений. Доконано вже проб з 1000 приймачами в приватних домах у Бостоні і його околицях, щоб ствердити, яку програму слухають люди з ріжних економічних кол.

Стверджено напр., що в год. 18.00 група з річним доходом понад 500 дол. слухала денника, група з середнім доходом — джезову музику, а найнижча група (нижче 240 дол. річного доходу) — мельодрами. Симфонічна орхестра була втроє популярніша в найвищій, ніж у найнижчій групі. Кількість слухачів у поодиноких днях тижня також ріжниться: найбільш слухало в неділю, потім — у середу, потім — у четвер. Найменш — у вівторок.

БІРЖА.

ГРОШІ.

Купно — продаж: Бельги бельг. 90·48 — 90.05; Доляри американські 5.32 — 5.29, Доляри канадійські 5.29 — 5.25, Франки фр. 35.05 — 34.92, Франки шв. 173.09 — 172.25, Фльорени голяндські 361.32 — 359.60, Фунти англ. 26.47 — 26.31, Гульдени данц. 100.20 — 99.80, Кор. чеські 19.25 — 18.90, Корони данські 118.19 — 117.45, Корони норв. 132.93 — 132.00, Корони шведські 136.43 — 135.45, Ліри італ. 36.00 — 34.00, Марки фінл. 11.65 — 11.40, Марки нім. 139 — 135, Пезети еспан. 64.00 — 62.00, Шил. австр. 98 — 97.

Девізи.

Бельгія 90.30, 90.48, 90.12, Берлін 213.45, 213.98, 212.91, Данціг прод.—купно, 100.20, 99.80, Амстердам 360.75, 361.47, 360.03, Копенгага 117.90, 118.19, 117.61, Льондон 26.40, 26.47, 26.33. Н. Йорк 5.31 і 5/8, 5.32 і 8/8, 5.30 і 3/8, Ню Йорк кабель 5.31 і 7/8, 5.33 і 1/8, 5.30 і 5/8, Осльо 132.60, 132.63 132.72, Париж 35.01, 35.08, 34.94, Прага 21.99, 22.03, 21.95, Стокгольм 135.10, 136.43, 135.77, Цюріх 172.75, 173.09, 172.41. Відень прод. — купно 100, 99.60, Мілано продаж — купно 42.30, 41.80, Гельсінки прод. — купно 11.65, 11.59, Мадрид 72.58, 72.73, 72.43. Монтреаль продаж — купно 5.29 і 1/4, 5.26 і 3/4 переважно сильніша.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що в дні 7-го травня н. р. кооперативам платив за: льоко Львів

1 кг. масла десер.	2.35 зол.
1 кг. масла десер. бочкового включно з бочк. опакуванням	2.40 „
1 кг. масла експорт. включно з експортовим опакуванням дає зачет	2.40 „
1 л. молока	0·15 „
1 к. яєць	2.50—2·55

Тенденція на масло і на молоко сильна, на яйця вдержана.

Маслосоюз повідомляє, що від 7. V. н. р. платить своїм доставцям за 1 кг. живої ваги птиці, льоко подвіря птахомасарні „М. С." у Львові, (вул. Більчевського ч. 3):

Курки мол. товсті без острог 1.-кл.	1.10 зол.
Курята молоді товсті 1. кл.	1.60 „

Приймає кури в необмеженій кількости.
Птицю негодовану приймає по дешевшій ціні.
Приймає нових доставців.

Подяка.

Високоповажаному Пану Д-РОВІ МАРКІЯНОВІ ДЗЕРОВИЧЕВІ у Львові за дуже дбайливу опіку і за вилікування нашої доньки Ольги з тяжкої недуги складають сердечну подяку

2080 Т. і К. Ріпецькі- ем. судді.

Подяка.

Українській Парляментарній Репрезентації, головно В. Ш. Голові Василеві Мудрому, послові д-рові Іванові Волянському, послові д-рові Степанові Барановї, всім незнаним Добродіям, що причинились мені до віддискання волі, мому оборонцеві проф. д-рові Вол. Старосольському за безкорисну оборону перед судом, д-рові Ю. Олесницькому за безкорисні інтервенції у слідчого судді в Станиславові, д-рові М. Гриневу за інтервенцію у слідчого судді в Бучачі, Хв. Ред. „Діла" за безплатну висилку мені до вязниці свого цінного часопису, д-рові Ст. Фельдкові, Паням Добродійкам у Львові- Станиславові, Дрогобичі і Бучачі за моральну підтримку і матеріяльну допомогу, Всеч. о. д-рові О. Кладочному, вязн. капелянові, за духовну розраду, моїм Товаришам з університетської лавки меценатові Е. Жизневському, його дружині П. Лідії, м-рові Гр. Боднарукові, м-рові О. Павлівському, м-рові І. Кульчицькому, м-рові А. Луцькому, м-рові Т. Івашкову, м-рові Ф. Зінкові- м-рові Ю. Боднарукові, П. Стефі Куйдичівній та всім Дорогим мені Особам, що мені, вязневі, виявляли стільки серця, правдивого співчуття та отвирали свої скромні гаманці- намагаючись полекшити мою незавидну долю та помогти зберегти рівновагу духа, цією дорогою найсердечнішу подяку складаю.

Евстахій Гук,
б. український політичний вязень
Ягольниця, 5. травня 1936.

ОПОВІСТКИ.

Звичайні Загальні Збори Філії „Просвіти" в Тернополі відбудуться в суботу дня 23. травня 1936 р. в год. 10. вранці в салі „Міщанського Братства" зі звичайним денним порядком. — Виділ Філії „Просвіти". 2034

Замість квітів на домовину бл. п. о. Евгена Громницького складає Сальомея Матієва зол. 10.— на фонд вдів і сиріт по священиках.

Замісць вінця на домовину бл. п. о. Е. Громницького зложили Іванна і Евген Гриневецькі 10 зол. на „Українську Захоронку".

ШУКАЮТЬ ПРАЦІ

ЕМЕРИТОВАНА вчителька шукає заняття до дітей у пароха за утриманням. Зголошення до „Діла" під „Емеритка". 2070 2—3

КУПНО - ПРОДАЖА

ДВІ будівельні парцелі по 100 сяжнів або як цілість, південний фронт, шість хвилин ходу від кінця трамваю на вул. Листопада продасть Т. Рожанковський, Собіщина 7, тел. 288·09. 2026 2—3

НА ПРОДАЖ дім над Дністром коло Галича в добрім стані, соняшний, 4 кімнати, кухня, веранда- господарські будинки, город і садок. Інформації: Станиславів, Колонтая 22. Софія Яворська. 2602 2—3

РІЖНІ

ПАРАСОЛІ, палиці, дешево вирібня Кучинського, Казимирівська 4, партер, виконує всілякі реперації. 2033 3—5

МОТОЦИКЛІ, ровери, всілякі частини до них поручає найдешевше „Автоспорт", Львів, Словацького. 1904 10-18

НАВІЗ штучний на продаж по найдешевшій ціні. Львів, „Леда", Зьрудлана 5- тел. 219·58. 2064 3—7

ГАЛИЦЬКА вирібня жіночих пасків Галицька 5 поручає найновіші моделі. 1·5

КАПЕЛЮХИ мужеські, **ШАПКИ** військові, студентські і спортові. Ян Вітман, — Львів- Трибунальська. 2039 3—5

ОГОЛОШЕННЯ.

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.